

Hoe gemaak met onkruidbeheer in 'n wisselboustelsel met grondbone?

MARLENE VAN DER WALT en ELBÉ HUGO, LNR-Instituut vir Graangewasse, Potchefstroom

'n Breë spektrum van onkruid is gewoonlik teenwoordig in grondboonaanplantings, waarvan die intensiteit van voorkoms ook kan varieer. Onkruidspesies verskil in groei-prosesse en lewensiklusse, daarom is daar nie slegs een metode van onkruidbeheer wat effektiewe beheer vir alle onkruidspesies gaan verseker nie.

'n Geïntegreerde beheerprogram is dus die beste manier om onkruid suksesvol in grondbone te beheer. Dit sluit in die besluit-neming van die tipe grondbewerking, voeding, kultivarkeuse en bewerkingspraktyke (inter- en intra-ryspasiëring, plantdigthede en wisselbou) wat optimaal toegepas moet word vir suksesvolle grondboonproduksie.

Voor plant tot en met grondbreking (*cracking*) kan algehele onkruid-beheer toegepas word met 'n kontakonkruidoder wat paraquat bevat, of 'n sistemiese onkruidoder wat glifosaat bevat.

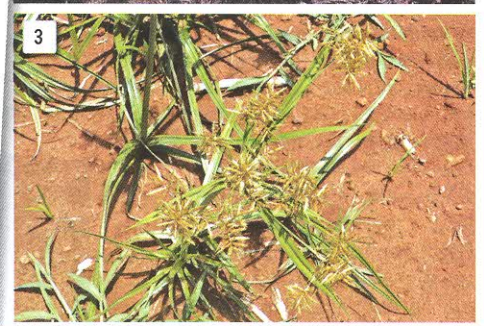
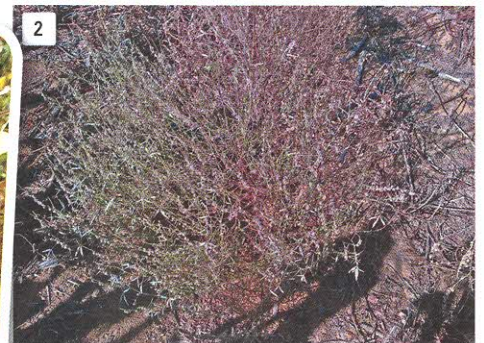
Die beste beheer sal verkry word indien 'n voor-opkomsonkruid-oder ingewerk of toegedien word voor of tydens plant (voor-

opkomsonkruidoders), opgevolg met na-opkomsonkruidoders met 'n breëspektrumonkruidoder.

'n Skoffelaksie vroeg in die seisoen kan tussen die bespuitings ge-doen word om sodoende seisoenslange onkruidbeheer te verseker. Die beheer van breëblaaronkruid in 'n breëblaargewas bly egter steeds 'n uitdaging wat betref die keuse van onkruidoder, tyd van toediening en moontlike gewasskade.

Onkruid wat gewoonlik hardnekkig is om te beheer in grondbone, is purperwinde (*Ipomoea pupurea*), wilde lusern (*Crotalaria sphaero-carpa*), geel en rooi uintjies (*Cyperus* spp.) en kweekgras (*Cynodon dactylon*).

Wanneer getalle van moeilik beheerbare onkruid erg toeneem van een seisoen tot 'n volgende seisoen, sal daar noodwendig meer op onkruidoders staatgemaak word om onkruidgetalle te verlaag. In **Tabel 1** is gepoog om moontlike produkte wat geregistreer is vir die gebruik op grondbone en mielies te groepeer om bogenoemde onkruid te beheer.

▲ 1: Purperwinde.
▲ 2: Wilde lusern.
▲ 3: Geel uintjies.
▲ 4: Rooi uintjies.
▲ 5: Kweekgras.

